

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 5CoP/15/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4421200392
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 04. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Oliver Kolenčík
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2021:4421200392.1

Uznesenie

Krajský súd v Nitre, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Olivera Kolenčíka a sudcov JUDr. Vladimíra Pribulu a JUDr. Borisa Minksa, vo veci starostlivosti o maloleté dieťa: L. Q., nar. XX. XX. XXXX, bytom u matky, zastúpené kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Nové Zámky, dieťa rodičov: A. Q., bytom A., F. P. XX/XX, adresa na doručovanie: A., I. X/XX, a L. Q., nar. XX. XX. XXXX, bytom A., F. P. XXX/XX, o návrhu Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Nové Zámky na nariadenie neodkladného opatrenia o dočasnom umiestnení maloletého dieťaťa, o odvolaní matky proti uzneseniu Okresného súdu Nové Zámky zo dňa 27. januára 2021, č. k. 11P/6/2021-34, takto

rozhodol:

Odvolací súd napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie z r u š u j e.

Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Nové Zámky (súd prvej inštancie podľa § 12 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok, ďalej len „CSP“ v spojení s § 3 ods. 1 zákona č. 161/2016 Z. z. Civilný mimosporový poriadok, ďalej len „CMP“) uznesením zo dňa 27. januára 2021, č. k. 11P/6/2021-34 (neodkladným opatrením) rozhodol tak, že dočasne umiestňuje maloleté dieťa: L., nar. XX. XX. XXXX do L. centra, P. P. XX, J. a žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

2. Rozhodnutie právne odôvodnil s poukazom na § 2 ods. 1, § 365 ods. 1-5, § 330 ods. 1, § 52 CMP, § 324 ods. 1 CSP.

3. V odôvodnení rozhodnutia uviedol, že Úrad práce, soc. vecí a rodiny Nové Zámky sa návrhom doručeným súdu dňa 25. 01. 2021 domáha nariadenia neodkladného opatrenia, v zmysle ktorého by mal. dieťa bolo dočasne umiestnené do starostlivosti L. centra v J.. Návrh odôvodňoval tým, že maloletý L. pochádza z manželstva rodičov L. Q. a A. Q. rod. O., ktoré manželstvo bolo uzatvorené dňa 15. 04. 2004. L. je jediným spoločným dieťaťom rodičov. Manželstvo L. rodičov bolo rozvedené rozsudkom Okresného súdu Komárno č. k. 9P/97/2016-67 dňa 23. 11. 2016 a maloletý L. bol zverený do starostlivosti matke, otec v tom čase pracoval v zahraničí a stretávanie sa otca so synom určené nebolo. Problémy a hádky medzi rodičmi pokračovali naďalej, čo sa prenášalo aj do správania sa maloletého L. a na jeho psychické rozpoloženie - zle spával, hysterické záchvaty - hádzal svoje zošity na zem, matke nadával, vykrikoval, že je nenormálna, že on chce žiť s otcom. Vzhľadom na dlhodobé emocionálne zdrvivujúce stresové situácie prišlo u matky k psychickému zrúteniu. Otec podal návrh na zverenie syna do jeho osobnej starostlivosti, s čím syn súhlasil. L. sa v tom čase vyjadroval, že s oboma rodičmi sa cíti dobre, len mama s ním stále kričí. Uviedol, že cíti, že mama o neho nemá záujem, vždy chcela, aby bol s otcom. Mesiac po zverení maloletého otcovi sa matka opätovne dostavila na oddelenie SPODaSK s tým, že podľa nej sa otec o L. nestará tak, ako by mal a plánuje podať návrh na zverenie maloletého do jej osobnej starostlivosti a presťahovať sa. Opätovne sa prejavovalo problémové správanie L.. V tom čase maloletý zmenil ZŠ v Komárne. Zo začiatku mal problém s rešpektovaním školského poriadku. L. v

čase, keď bol u otca, žil v spoločnej domácnosti aj s otcovou družkou a jej synom. Tá sa však vyjadrila, že mal. L. je nevládnuteľný, vôbec nikoho nerešpektuje. Neodkladné opatrenie o zverení maloletého otcovi bolo súdom zamietnuté a maloletý bol od tej doby v osobnej starostlivosti matky. Od júna 2018 boli orgánom SPODaSK ÚPSVR Komárno v rodine vykonávané opatrenia prostredníctvom Akreditovaného subjektu Kľúč n.o. Bratislava, v zmysle § 11 ods. 3 písm. b/ zákona č. 305/2005 Z. z.. Hlavným dôvodom pre zaradenie rodiny do programu bola narušená komunikácia medzi rodičmi v porozvodovom období, kedy maloletý L. vykazoval poruchy správania. Dňa 17. 09. 2018 na základe žiadosti matky bol mal. L. umiestnený v Súkromnom liečebno-výchovnom sanatóriu v Senci, ktorý pobyt predčasne na žiadosť matky ukončil. V decembri 2018 sa matka spoločne so synom presťahovala do Z. I., kde maloletý začal navštevovať aj základnú školu. Kvôli opakovaným agresívnym atakom maloletého v domácnosti matka viackrát menila podnájom, kedy takéto správanie odmietal tolerovať či už prenajímateľ, alebo ostatní nájomníci. V termíne od 03. 05. 2019 do 16. 05. 2019 bol maloletý hospitalizovaný na Psychiatrickej klinike, Fakultná nemocnica Nitra. Maloletému boli odporučené pravidelné kontroly u ambulantného pedopsychiatra, riadne režimovanie, stanovenie hraníc vo výchove, regulácia času tráveného na PC a mobile, ako i psychoterapie vedené mužským terapeutom. So súhlasom matky ako aj maloletého boli orgánom SPODaSK ÚPSVR Nové Zámky v rodine maloletého od mája 2019 vykonávané opatrenia v zmysle § 11 ods. 3 písm. b/ zákona č. 305/2005 Z. z.. Akreditovaným subjektom Familiam o.z., kedy práca s maloletým a jeho matkou bola vedená v ich prirodzenom prostredí. Zo začiatku maloletý spolupracoval, neskôr prestal dvíhať telefón a stretnutiam sa vyhýbal. Matka zaujala podobný postoj a nevidela v tom význam. Otec verbalizoval, že je to výsledok matkinej výchovy a nemá záujem o zverenie maloletého do jeho osobnej starostlivosti, odmietal so synom komunikovať i napriek tomu, že bolo zjavné, ako L. po tom túži. Nakoniec sa matka vyjadrila, že nechce, aby syn šiel do nejakého zariadenia. Z dôvodu pretrvávajúceho konfrontačného správania sa a opakujúcich sa intenzívnejších deštruktívnych prejavov u mal. L., ako i časté odmietanie L. spolupráce pri plnení si jeho školských povinností, bola rodine v rámci vykonávaných opatrení SPODaSK ponúknutá možnosť spolupráce so psychológom Centra Dedina Mládeže. Spolupráca začala 07. 05. 2020 a bola ukončená dňa 06. 07. 2020 z dôvodu nespôlupráce rodiny. Zo záveru správy centra je zrejmé, že situáciu v rodine možno vnímať ako nestabilizovanú, komunikácia medzi matkou a synom je výrazne narušená, chýba vzájomný rešpekt a pretrvávajú konflikty. Matke bolo odporučené s maloletým absolvovať kontrolné psychiatrické vyšetrenie, prípadne psychologické sedenia u psychológa, ktorého si sami vyberú. Otec maloletého kontaktoval minimálne, stretnutie bolo väčšinou na podnet L.. Matka sa opakovane vyjadrovala, že L. vníma otca ako autoritu, ktorú rešpektuje, a preto poukazuje na to, že rodičovské práva a povinnosti voči maloletému dieťaťu majú obaja rodičia. Na výchove maloletého sa otec podieľa len tým spôsobom, že si plní vyživovaciu povinnosť. V školskom roku 2019/2020 v II. polroku sa maloletý dištančnej formy vzdelávania nezúčastňoval vôbec. Na základe motivácii zo strany triednej učiteľky ako i matky sa komisionálnych skúšok zúčastnil. Za účelom vykonania ambulantnej diagnostiky bol počas letných prázdnin viackrát dohodnutý termín psychologického a špeciálnopedagogického vyšetrenia maloletého v CPPPaP Nové Zámky, na ktoré vyšetrenie sa maloletý dostavil v sprievode matky, ale odmietol pracovať. V školskom roku 2020/2021 maloletý začal vynechávať školskú dochádzku, do školy sa nepripravoval, po začatí dištančnej formy vyučovania si školské povinnosti neplnil vôbec a tento stav pretrváva doteraz. L. sa vyjadril, že nemá doma žiadnu podporu od nikoho z rodiny, na čo sa má vôbec snažiť. Nemá motiváciu ku zmene, v prípade kritiky, tlaku na jeho osobu sa L. utiahne do seba a prestáva komunikovať. Zo strany orgánu SPODaSK mu bolo navrhnuté aj sprevádzanie na psychiatrické vyšetrenie alebo do školy. Prisľúbil, že spolupracovať bude, no reálne k spolupráci neprišlo. Jeho agresívne správanie sa prejavuje voči matke, ktorej vulgárne nadáva a nahromadenú zlosť si vybíja tým, že rozbije dvere, kričí, čo vedie k susedským sporom. V spolupráci s rodičmi diagnostiku dieťaťa nebolo možné ambulantnou formou zabezpečiť. O potrebe umiestnenia maloletého v diagnostickom centre boli uzrozmnení obaja rodičia ako aj maloletý, ktorý zaujal apatický postoj. Matka sa vyjadrila, že nesúhlasí s takýmto umiestnením z dôvodu obavy o jeho zdravie, sama však nevie, ako maloletému v tejto situácii pomôcť. Absencia bezpečnej citovej väzby môže vplývať nielen na sociálno-emocionálne kompetencie dieťaťa, ale významným spôsobom ovplyvňovať aj jeho kognitívny vývin.

4. Prvoinštančný súd z rozsudku Okresného súdu Nové Zámky č. k. 16P/50/2020-238 zo dňa 23. 11. 2020 zistil, že návrhom zo dňa 29. 04. 2020 sa otec domáhal zníženia výživného. Matka mal. dieťaťa sa domáhala úpravy styku otca s mal. dieťaťom. Uvedeným rozsudkom súd návrh otca na zníženie výživného zamietol a konanie o úprave styku otca s mal. dieťaťom zastavil podľa § 29 ods. 1 CMP s tým, že súd nevzhladol dôvod v konaní o úpravu styku pokračovať. Vychádzal z jednoznačne odmietavého stanoviska otca s mal. dieťaťom sa stretávať, keď uviedol, že s návrhom na úpravu styku v žiadnom

prípade nesúhlasí, nechce mať nič spoločné s matkou a každý nech si žije na svojom piesočku. Dieťa naposledy prespalo u otca pred štyrmi rokmi a snažilo sa s ním nadviazať kontakt pred dvoma mesiacmi.

5. Maloleté dieťa L. Q., nar. XX. XX. XXXX je evidované v Knihe narodení Matričného úradu Komárno, vo zväzku 85, ročník 2006, na strane 133, pod por. č. 618. Matkou mal. dieťaťa je A. Q., nar. XX. XX. XXXX a otcom L. Q., nar. XX. XX. XXXX.

6. Prvoinštančný súd ďalej zistil, že Občianske združenie Familiám v záverečnej správe zo dňa 23. 12. 2019 uviedlo, že situácia v rodine mal. dieťaťa sa postupne vyhrocovala až do situácie, kedy sa matka rozhodla, že ďalej nevie zvládať synove ataky ako aj negatívne spätné väzby susedov pri hlučnom správaní dieťaťa. Matka už nebola ochotná sa z uvedených dôvodov opakovane sťahovať (bydlisko menila 6x). Z iniciatívy ÚPSVaR Nové Zámky sa uskutočnilo stretnutie, na ktorom boli prítomní mal. dieťa, rodičia, sociálna pracovníčka z ÚPSVaR a zástupca za Familiám o.z. Na stretnutí matka maloletého požiadala o synove umiestnenie v Centre pre rodinu a dieťa alebo do osobnej starostlivosti otca. Otec podľa jej slov nemá možnosť zabezpečiť mal. dieťaťu osobnú starostlivosť. Matka opakovane pomenovala, že výchovu dieťaťa nezvláda a jediné riešenie vidí v jeho umiestnení v Centre pre rodinu a dieťa. Dieťaťu v prípade jeho záujmu bola ponúknutá pokračujúca spolupráca aj po skončení platnosti medzi ÚPSVaR a Familiám o.z. V prípade, že dieťa by spoluprácu využilo, bolo informované, že je dobrovoľná a bezplatná.

7. Z telefonického záznamu zo dňa 21. 09. 2020 vyplýva, že psychológ Mgr. Lovás, u ktorého malo dieťa opakovane dohodnutý termín vyšetrenia oznámil, že dieťa sa dostavilo s matkou 23. 07. 2020. Po úvodnom rozhovore matka odišla a dieťa zostalo samé. Odmietlo však pracovať a nebolo možné vyšetrenie vykonať.

8. Z priebežnej správy z vykonávania opatrení ambulantnou a terénnou formou CDR Dedina Mládeže, ambulancia Nové Zámky za obdobie od 07. 05. 2020 do 06. 07. 2020 vyplýva, že na realizácii opatrenia s rodinou pracovala psychologička a sociálny pracovník. Z 35 hodín bolo vyčerpaných 13 hodín priamej práce s rodinou. U dieťaťa absentovala vnútorná motivácia k spolupráci, prvé štyri stretnutia boli zamerané najmä na nadviazanie spolupráce. Dieťa opakovane verbalizovalo frustráciu z aktuálnej situácie v rodine, neustále konflikty s matkou vníma ako zaťažujúce, zároveň je skeptické ohľadne zlepšenia situácie. V minulosti už rodina spolupracovala s viacerými odborníkmi (školský psychológ, klinický psychológ, akreditovaný subjekt, atď.), čo však neprineslo želanú zmenu. Zo záveru vyplýva, že situácia v rodine nie je stabilizovaná, komunikácia medzi matkou a synom je výrazne narušená, chýba vzájomný rešpekt a pretrvávajú konflikty sprevádzané verbálnou agresivitou. CDR ukončilo realizáciu opatrenia pre nespuprácu klienta a navrhlo nariadiť rodine výchovné opatrenie - povinnosť podrobiť sa odbornému poradenstvu.

9. Ďalej prvoinštančný súd uviedol, že podľa správy základnej školy Nábřežná v správe zo dňa 09. 10. 2020 uviedla, že žiak nastúpil na ZŠ v januári 2019, prejavil záujem o preradenie do športovej triedy, čo mu bolo umožnené. Pri náznakoch neúspechu začal poľavovať v tréningovom procese, nesnažil sa zapadnúť do kolektívu. V marci 2020 sa žiak do vyučovania dištančnou formou nezapájal. Po pohovore s matkou škola navrhla individuálne konzultácie v rámci každého predmetu, ktorých sa žiak zúčastnil len jeden deň. Na preskúšanie sa nedostavil, pretože to odmietal. Prišiel na tretí termín, kde absolvoval preskúšanie z predmetov matematika, slovenský jazyk a literatúra, anglický jazyk, fyzika, geografia, biológia a dejepis. Na predmete slovenský jazyk odmietol spolupracovať. Zložil pero a pozeral pred seba, bez akejkoľvek reakcie chcel odísť. Vyučujúca vyvinula maximálne úsilie, aby žiaka presvedčila, že test obsahuje základné učivo a určite ho zvládne. Test nakoniec absolvoval a postúpil do ďalšieho ročníka. Nedokázal prejsť žiadne emócie, svoje výsledky skôr znevažoval. Od 02. 09. 2020 do 09. 10. 2020 vymeškal 78 vyučovacích hodín, z toho 42 neospravedlnených.

10. Súd prvej inštalcie poukázal na podstatu a podmienky nariadenia neodkladného opatrenia a uviedol, že vzhľadom na vzniknutú situáciu v čase rozhodovania súdu, kedy otec o mal. dieťa neprejavuje žiadny záujem ani žiadnu snahu sa s ním skontaktovať a matka nezvláda jeho starostlivosť, bolo nevyhnutné nariadiť neodkladné opatrenie, ktorým súd upravil pomery medzi účastníkmi. Súd mal jednoznačne preukázané, že s rodinou mal. dieťaťa spolupracovali viacerí odborníci, avšak k pozitívnemu výsledku nedospeli. Medzi matkou a mal. dieťaťom sú vzťahy vážne narušené, nie sú určené hranice a mal. dieťa nerešpektuje matku ani zástupcov školy. Mal. dieťa nezmenilo svoj prístup a správanie napriek

tomu, že mu bola ponúknutá pomoc v čase prvej vlny pandémie, kedy nebolo ochotné zúčastňovať sa online hodín, nevypracovalo zadania vytlačené z každého predmetu, ktoré si bolo následne vyzdvihnúť s matkou. Nepomohol ani rozhovor s riaditeľom školy. Mal. dieťa nechodilo do školy pravidelne, v krátkom časovom období malo i neospravedlnené vyučovacie hodiny. Nezapojilo sa do vyučovacieho procesu ani počas druhej vlny pandémie a v školskom roku 2020/2021 za obdobie od 02. 09. 2020 do 25. 10. 2020 malo vymeškaných 42 neospravedlnených hodín a 96 ospravedlnených hodín z čoho vyplýva, že dieťa chodilo do školy len minimálne. Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti, súd mal preukázané, že bude v záujme mal. dieťaťa, aby bolo odstránené problematické správanie dieťaťa tak, aby došlo i k obnoveniu rodinných vzťahov bez akýchkoľvek následkov do budúcnosti. Z týchto dôvodov s poukazom na vyššie uvedené skutočnosti a zákonné ustanovenia súd rozhodol tak, ako je uvedené vo výroku uznesenia, pretože mal jednoznačne preukázané, že návrh navrhovateľa je dôvodný a bolo potrebné v čase rozhodovania súdu upraviť pomery medzi účastníkmi, pretože matka mal. dieťaťa, ktorej je dieťa zverené do osobnej starostlivosti, nezvláda plnenie rodičovských povinností tak, aby bol zabezpečený najlepší záujem dieťaťa s poukazom na správanie sa dieťaťa a jeho postoj k nej a rodine. Dieťaťu je potrebné pomôcť dočasným pobytom v zariadení, ktoré je špeciálno-výchovným zariadením pre deti druhého stupňa ZŠ a SZŠ s nepretržitou prevádzkou. Dieťaťu bude poskytovaná diagnostická, psychologická, psychoterapeutická a výchovno-vzdelávacia starostlivosť, ktorú dieťa preukázateľne potrebuje, tak ako to vyplýva z vyššie uvedených skutočností. Potrebu umiestnenia mal. dieťaťa do Špeciálneho zariadenia uvádzala i matka počas vzájomnej spolupráce s občianskym združením Familiam o.z. v decembri 2019. Pozitívna zmena v rodine nenastala, skôr je možné konštatovať, že situácia sa zhoršila i vzhľadom na negatívny prístup mal. dieťaťa k plneniu si školských povinností, i napriek tomu, že bol nabádaný matkou v pozitívnom zmysle slova. Súd mal za to, že uvedené rozhodnutie sleduje najlepší záujem mal. dieťaťa tak, aby za účasti odborníkov mohli byť odstránené všetky negatívne javy v správaní sa mal. dieťaťa vo vzťahu k plneniu si školských povinností i vo vzťahu k matke a ostatným rodinným príslušníkom. Súd návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia v celom rozsahu vo vzťahu k mal. dieťaťu vyhovel, pretože mal jednoznačne preukázané, že ostatné možnosti spolupráce rodiny a mal. dieťaťa na báze dobrovoľnosti neprinesli požadovaný výsledok.

11. O trovách konania súd rozhodol podľa § 52 CMP tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

12. Proti tomuto uzneseniu podala v zákonnej lehote odvolanie matka mal. dieťaťa. Odvolanie odôvodnila tým, že maloletý L. má psychické problémy kvôli otcovi, ktorý ho ignoruje. Je pravda, že s L. sú problémy. Dala otázku, či všetky deti končia v „decáku“ keď nezvládajú dištančné vzdelávanie. L. si v zariadení v Senci úmyselne zlomil ruku. Bez jej súhlasu mu dávali lieky na depresiu. Po návrate domov povedal, že konečne je v bezpečí. Navrhla zrušiť napadnuté uznesenie. V doplnení k odvolaniu poukázala na to, že dieťa je silný astmatik, atopik. Zdôraznila, že nesúhlasí s umiestnením dieťaťa do diagnostického centra.

13. V pôvodnom vyjadrení sa procesný opatrovník (resp. navrhovateľ) vyjadril, že nariadené neodkladné opatrenie sa nedodrížiava. Matka je ťažko kontaktná. Žiadal iniciovať výkon rozhodnutia. V ďalších vyjadreniach zo dňa 25. 02. 2021 a 01. 03. 2021 zotrval na potrebe umiestnenia dieťaťa do diagnostického centra.

14. Podaním zo dňa 30. 03. 2020 (zrejme správne malo byť 30. 03. 2021) sa matka vyjadrila tak, že odkedy sa presťahovali do A., L. je kludný a hovorí, že sa cíti v bezpečí. Konečne komunikuje a je veselý. Začal fungovať aj v škole. Matke pomáha a stará sa o svojho zajka. Plakal, keď videl čo prišlo zo súdu. So synom má ísť na vyšetrenie do Bratislavy ohľadne atopického ekzému. L. si uvedomil svoje povinnosti a bude k nim zodpovedne pristupovať.

15. Spisový materiál bol prvoinštančným súdom predložený odvolaciemu súdu dňa 26. 04. 2021.

16. Odvolací súd zistil, že v elektronickom registri sa nachádzalo prijaté podanie Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Nové Zámky (procesný opatrovník a navrhovateľ) zo dňa 22. 04. 2021, v ktorom uviedol, že sa zmenili pomery a podmienky v rodine maloletého dieťaťa vzhľadom k tej skutočnosti, že matka po tom, ako sa presťahovala na adresu A., I. X/XX začala postupne s orgánom SPODaSK spolupracovať. Za súčinnosti ÚPSVR Komárno bolo dňa 16. 03. 2021 vykonané šetrenie pomerov, kedy bola matka maloletého v mieste svojho aktuálneho bydliska zastihnutá. Matka má v prenájme 3-izbový byt, kde má

maloletý svoju vlastnú samostatnú izbu, zariadenú k jeho potrebám. Jedná sa o štandardne zariadený byt, kde v čase šetrenia bola hygiena rodinného prostredia na dobrej úrovni. Matka má vytvorené vhodné prostredie pre výchovu maloletého dieťaťa. Pani Q. naďalej pracuje v poisťovni Uniqua v Komárne, nemá pravidelný mesačný príjem, má iba provízie z poisťných zmlúv, ktoré uzatvorí. V čase šetrenia sa maloletý zdržiaval v izbe, ležal na posteli prikrýty, na hlave mal slúchadlá. S pracovníčkou orgánu SPODaSK Komárno komunikovať nechcel a na otázky, či je v pohode, či sa má dobre, či sa cíti dobre a či je všetko v poriadku, reagoval prikyvovaním. Opätovne sa obnovila telefonická a e-mailová komunikácia medzi sociálnou kuratelou. Matka sama priznala, že sa snaží so synom komunikovať inak ako predtým, vníma, že syn rešpektuje pravidlá doma nastavené, pozoruje na ňom, že v Komárne, kde predtým aj býval, sa cíti spokojnejší, obnovil vzťah s kamarátom z detstva, viac sa smeje a je šťastnejší. L. si myslí, že takto je bližšie aj k otcovi. Podľa matky však otec nevyvíja žiadnu snahu syna skontaktovať, alebo mu pomôcť, čo L. ťažko nesie. S tvrdením matky súhlasíme, otec sa na výchove syna nijak nepodieľa napriek tomu, že podľa § 28 ods. 2 zákona o rodine, rodičovské práva a povinnosti majú obaja rodičia. Pri ich výkone sú povinní chrániť záujmy maloletého dieťaťa. Matka v snahe predísť vyňatiu dieťaťa z jeho prirodzeného prostredia sa snaží situáciu riešiť v záujme maloletého. Ihneď po presťahovaní sa do mesta A. sa skontaktovala so Základnou školou Ul. Pohraničná 9, 945 01 Komárno, do ktorej bol maloletý dňa 15. 03. 2021 na základe Rozhodnutia prijatý a zaradený do VIII. ročníka. Zároveň zabezpečila technické zariadenie, internetové pripojenie a maloletý sa začal dištančne vzdelávať. Táto informácia bola dňa 01. 04. 2021 preverená aj prostredníctvom školy. Triedny učiteľ maloletého F. Q. uviedol, že mal. L. bol spoločne s matkou v škole, dostal ID kódy na prihlasovanie sa a takto sa prihlasuje približne 2 -3 týždne. Na hodinách sa zapája, ak ho vyzve, tak odpovedá a komunikuje, zadané úlohy si plní.

17. Matka opätovne zvažila možnosť zabezpečiť diagnostiku ambulantnou formou, čo predtým nebolo možné dosiahnuť. Sama kontaktovala klinickú psychologičku za účelom vykonania komplexnej diagnostiky maloletého. Dňa 15. 04. 2021 maloletý u klinického psychológa absolvoval prvé sedenie s tým, že následne bol dohodnutý ďalší termín na deň 05. 05. 2021. Správu z diagnostického vyšetrenia je matka ochotná predložiť. Taktiež matka dohodla ďalšie termíny lekárskeho vyšetrenia s maloletým u oftalmológa a imunológa.

18. Na základe uvedených skutočností má orgán SPODaSK zato, že od vydania Uznesenia 9EM/1/2021-12 vo veci nariadenia výkonu rozhodnutia nastalo na strane matky ako i maloletého viacero zmien, čo smeruje k tomu, že vykonanie diagnostiky je možné dosiahnuť aj ambulantnou formou. Vzhľadom na uvedené skutočnosti navrhol, aby súd tieto skutočnosti vzal do úvahy a v súdnej veci č. k. 11 P/6/2021-34 postupoval podľa § 363 CMP, kedy môže aj bez návrhu zrušiť nariadené neodkladné opatrenie, ak sa zmenia pomery alebo ak odpadli dôvody, pre ktoré bolo nariadené.

19. Krajský súd v Nitre, ako súd odvolací (§ 34 CSP), ktorému bola vec predložená na rozhodnutie o odvolaní matky proti uzneseniu Okresného súdu Levice zo dňa 27. januára 2021, č. k. 11P/6/2021-34, ktorým súd nariadil neodkladné opatrenie, preskúmal napadnuté uznesenie bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 329 ods. 1 prvá veta CSP) a po osvedčení nových skutočností dospel k záveru, že bolo potrebné napadnuté uznesenie prvoinštančného súdu, ktorým súd nariadil neodkladné opatrenie, podľa § 363 CMP zrušiť v dôsledku zmeny pomerov.

20. Podľa § 2 ods. 1 CMP, na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

21. Podľa § 365 ods. 1 CMP, ak sa ocitne maloletý bez akejkoľvek starostlivosti alebo ak je jeho život, zdravie a priaznivý vývoj vážne ohrozený alebo narušený, súd neodkladným opatrením nariadi, aby bol maloletý dočasne zverený do starostlivosti fyzickej osoby alebo právnickej osoby, ktorú v uznesení určí.

22. Podľa § 363 CMP, súd môže aj bez návrhu zrušiť nariadené neodkladné opatrenie, ak sa zmenia pomery alebo ak odpadli dôvody, pre ktoré bolo nariadené.

23. Osobitná úprava neodkladných a iných opatrení súdu je obsiahnutá v ustanoveniach § 360 až 369 CMP. Na rozdiel od sporového konania, podľa právnej úpravy mimosporového konania je možné nariadiť neodkladné opatrenie nielen na návrh, ale aj bez návrhu v konaniach, ktoré možno začať bez návrhu. Ak súd nariadi neodkladné opatrenie bez návrhu pred začatím konania vo veci samej, začne konanie vo veci samej, alebo poučí účastníkov o možnosti podať návrh na začatie konania. Súd podľa Civilného

mimosporového poriadku nariadi neodkladné opatrenie aj vtedy, ak to vyžaduje verejný záujem. Zrušiť nariadené neodkladné opatrenie môže súd aj bez návrhu, ak sa zmenia pomery alebo ak odpadli dôvody, pre ktoré bolo nariadené. V Civilnom mimosporovom poriadku je osobitne upravený procesný postup, týkajúci sa neodkladných opatrení vo veciach ochrany maloletého, vo veciach výživného, vo veciach osobnej starostlivosti o maloletého, o povolení súdu na výkon oprávnenia vo veci starostlivosti o maloletých (na základe ktorého je možné povoliť vstup do obydlija, v ktorom sa maloletý nachádza, na účely výkonu právomocí orgánu sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately).

24. Odvolací súd pri rozhodovaní o odvolaní matky voči napadnutému uzneseniu vychádzal z účelu neodkladného opatrenia, ktorým je bezodkladná úprava pomerov strán, pričom potreba takejto bezodkladnej úpravy pomerov musí byť naliehavá a právna úprava sa nemôže vzťahovať na minulé čas, pretože Civilný mimosporový poriadok v jeho tretej časti obsahuje len úpravu v niektorých ustanoveniach o neodkladných a iných opatreniach súdu, keď v zmysle § 365 až § 368 CMP je možné nariadiť neodkladné opatrenia vo veciach o ochrane maloletého, výživného, osobnej starostlivosti a vo veciach povolenia súdu na výkon oprávnenia vo veci starostlivosti o maloletých na neodkladné opatrenie. O úprave styku rodiča s maloletým je potrebné aplikovať právnu úpravu v ust. § 324 a nasl. CSP.

25. V zmysle vyššie citovaných zákonných ustanovení, ako aj Charty základných práv a Dohovoru o právach dieťaťa najlepší záujem zostáva prvoradým hľadiskom pri akomkoľvek rozhodovaní súdu vo veciach týkajúcich sa maloletých detí, teda aj pri rozhodovaní o nariadení neodkladného opatrenia, i keď to Civilný sporový poriadok už výslovne v § 324 a nasl. neuvádza.

26. Podľa čl. 3 ods. 1 Dohovoru o právach dieťaťa, záujem dieťaťa musí byť prvoradým hľadiskom pri akýchkoľvek postupoch týkajúcich sa detí, či už vykonávaných súkromnými zariadeniami sociálnej starostlivosti, súdmi, správnymi alebo zákonodarnými orgánmi.

27. Článok 3 odsek 2 Dohovoru poskytuje dieťaťu právo na posúdenie jeho najlepšieho záujmu a jeho zohľadnenie ako prvoradého hľadiska pri akýchkoľvek postupoch alebo rozhodnutiach, ktoré sa ho týkajú vo verejnej, ako aj v súkromnej sfére.

28. Odvolací súd konštatuje, že predpokladom pre nariadenie neodkladného opatrenia je splnenie zákonných podmienok, ak je potreba bezodkladne upraviť pomery účastníkov konania, ktorú musí mať súd aspoň osvedčenú. V prejednávanom prípade odvolací súd poukazuje na to, že zo skutočností, ktoré boli prítomné v čase nariadenia neodkladného opatrenia bolo možno dôvodne uzavrieť, že nariadenie neodkladného opatrenia bolo na mieste nariadiť a toto sa aj javilo byť v záujme maloletého L.. Z obsahu spisu bolo zrejmé, že účel nápravy nevhodného a zaháľajúceho správania maloletého (bez ohľadu na dôvody, ktoré k takému správaniu viedli) bolo potrebné dosiahnuť prostriedkami neodkladného opatrenia a jeho umiestnenia v diagnostickom centre. Uvedené napadnuté uznesenie prvoinštančného súdu teda bolo vydané a neodkladné opatrenie nariadené v súlade s obsahom relevantne zistených skutočností.

29. V čase rozhodovania odvolacieho súdu boli známe nové skutočnosti, ktoré nastali po nariadenom neodkladnom opatrení. Išlo o zmenu postoja maloletého L., ktorý zmenil svoje správanie a z obsahu správy procesného opatrovníka (navrhovateľa), ktoré podal počas odvolacieho konania (čo tiež korešponduje s obsahom tvrdení matky v rámci odvolania, resp. odvolacieho konania) jednoznačne vyplynulo, že sa zmenili pomery do takej miery, že v najlepšom záujme maloletého je, aby náprava jeho doterajšieho správania nebola vykonávaná prostredníctvom umiestnenia v diagnostickom centre. Maloletý L. si podľa všetkého prijateľne plní svoje povinnosti a zlepšila sa aj jeho psychika. Je teda možno konštatovať, že na sledovanie ďalšieho vývoja situácie postačia aj prostriedky, ktoré nevyžadujú jeho fyzické umiestnenie v diagnostickom centre.

30. Z uvedených dôvodov odvolací súd v zmysle § 363 CMP zrušil nariadené neodkladné opatrenie, pretože sa zmenili pomery. Uvedené znamená, že vec je právoplatnosťou rozhodnutia odvolacieho súdu skončená. Predpokladom pre zrušenie nariadenia neodkladného opatrenia nebola jeho právoplatnosť.

31. O trovách odvolacieho konania odvolací súd rozhodol v zmysle § 396 ods. 1 CSP v spojení s § 52 CMP tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

32. Toto rozhodnutie prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov 3 : 0 (§ 393 ods. 2 druhá veta Civilného sporového poriadku v spojení s § 3 ods. 9 posledná veta zák. č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP), v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP). Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP), to neplatí, ak je a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).